

Sygn. akt VI U 1522/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2018 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: C. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. :

- z dnia 18 sierpnia 2017 r., znak: (...)

- z dnia 26 września 2017 r. znak : (...)

w sprawie: C. D.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu C. D. prawo do emerytury od(...)r.;

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn.akt VIU 1522/17

UZASADNIENIE

Decyzją odmowną z dnia 18 sierpnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. po rozpoznaniu wniosku C. D. z dnia 26 lipca 2017 roku odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy powołał się na artykuł 184 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Dziennik Ustaw z 2016 roku pozycja 887 ze zmianami, oraz paragraf 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze Dziennik Ustaw 1983 roku numer 8, pozycja 43 ze zmianami i wskazał, że emerytura przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 roku, jeżeli spełnił łącznie następujące warunki. Po pierwsze osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, po 2-gie nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym za pośrednictwem zakładu na dochody budżetu Państwa, po 3-cie w dniu wejścia w życie przepisów Ustawy emerytalnej to jest 1 stycznia 1999 roku osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lat dla mężczyzn w tym okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy wynoszący, co najmniej 15 lat. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił przyznania emerytury ubezpieczonemu, ponieważ do dnia 1 stycznia 1999 roku zdaniem organu ubezpieczony

nie udowodnił wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy wskazał przy tym, że nie uznał do okresu zatrudnienia, jako pracy w szczególnych warunkach szczególnych okresów od 1 października 1975 roku do 30 listopada 1984 roku w (...) Okręgowym (...) gdyż pracodawca w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 19 lipca 2017 roku nie określił rodzaju, charakteru prac według Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku. Wpisano prace przy wytwarzaniu, oczyszczaniu lub przesyłaniu gazu węglowego i ziemnego, nazwa z Rozporządzenia Rady Ministrów brzmi wytwarzanie i oczyszczanie gazu syntezowego, oraz okresu od 1 grudnia 1984 roku do 31 października 1998 roku w (...) S. A. gdyż nie przedłożono świadectwa pracy w warunkach szczególnych a pracodawca w świadectwie pracy z dnia 31 października 1998 roku w punkcie 4, 8, 4.8 stwierdził wprawdzie, że pracował ubezpieczony w warunkach szczególnych podając wykaz, dział, pozycję i punkt jednak nie podał resortowego aktu prawnego, którego dotyczy praca w warunkach szczególnych, wobec czego nie można również zdaniem organu rentowego stwierdzić czy nazwa stanowiska pracy odpowiada nazwie wymienionej w wykazie aktu resortowego. Dodatkowo organ rentowy wskazał, że w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach pracodawca ma obowiązek określić rodzaj, charakter pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji Rozporządzenia z 7 lutego 1983 roku stanowisko pracy zgodnie z wymienionym w wykazie, dziale, pozycji i punkcie resortowego aktu prawnego przywoła..., przywołanego w tym świadectwie okres, w którym praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, nazwę stanowiska pracy, na jakim był zatrudniony pracownik, nazwa stanowiska pracy, na jakim zatrudniony był pracownik stwierdzona na świadectwie pracy powinna odpowiadać nazwie wymienionej w wykazie aktu resortowego. Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku i uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania Zakład przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 roku okresy nieskładkowe w wymiarze 1 roku 4 miesięcy i 26 dni, składkowe w wymiarze 22 lat 8 miesięcy i 3 dni, uzupełniające pracy na roli 1 rok 3 miesiące 17 dni i stażu sumarycznego 25 lat. Odwołanie od tej decyzji wniósł ubezpieczony domagając się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury. W uzasadnieniu zaskarżenia odwołujący wskazywał, że w okresie od 1 października 1975 roku do 30 listopada 1984 roku pracował w (...) Okręgowym (...) a pracodawca w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 19 lipca 2017 roku nie określił charakteru prac według Rozporządzenia oraz że pracy..., ubezpieczony twierdził, że pracował także w szczególnych warunkach w (...)S. A. w okresie od 1 grudnia 1984 roku do 31 października 1998 roku na stanowisku lasowacza wapna w pełnym wymiarze czasu pracy. Należy zaznaczyć, że ubezpieczony dołączył do akt rentowych świade..., nowe świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z 6 września 2017 roku, które organ rentowy potraktował, jako nowy wniosek zresztą bezzasadnie w ocenie Sądu Okręgowego i wydał decyzję z dnia 26 września 2017 roku także odmawiającą ubezpieczonemu prawa do emerytury z tym, że w decyzji tej organ rentowy przyjął staż ogólny emerytalny ubezpieczonego w wymaganym wymiarze, co najmniej 25 lat a staż pracy w szczególnych warunkach 9 lat 1 miesiąc i 11 dni wskazując, że do piętnasto..., wymaganego 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych uwzględnił okres pracy w (...), okresy pracy w (...) (...) Zakładzie (...) od 1 października 1975 roku do 25 kwietnia 1977 roku, od 26 kwietnia 1977 roku do 10 kwietnia 1979 roku, oraz od 30 kwietnia 1979 roku do 30 listopada 1989 roku. Odwołanie od tej decyzji złożył także odrębnie ubezpieczony a Zarządzeniem z dnia 29 lipca 2017 roku wydanym w sprawie VI U 1606/17 sprawa ta połączona została do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą VI U 1522/17. W odpowiedziach na odwołania organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonych, obu zaskarżonych decyzji. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje. Ubezpieczony C. D. [f] urodzony (...) w dniu 26 lipca 2017 roku złożył wniosek o przyznanie mu emerytury. W treści wniosku złożył także odrębny wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu Państwa. Wniosek ten został rozpoznany zaskarżonymi decyzjami. Mając na uwadze drugą z zaskarżonych decyzji i motywy wskazane w jej uzasadnieniu przez organ rentowy Sąd Okręgowy wskazuje, że sporną między stronami była okoliczność czy zatrudnienie ubezpieczonego w (...) P..., w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B. Zakładzie Produkcyjnym (...) w B. w okresie od 1 grudnia 1984 roku do 31 października 1998 roku łącznie 13 lat 11 miesięcy mogło być zakwalifikowane, jako okres, mógł być zakwalifikowany, jako okres pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów Ustawy emerytalnej z 17 grudnia 1982 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tekst jednolity, Dziennik Ustaw z 2017 roku pozycja 1383, oraz w rozumieniu przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze Dziennik Ustaw numer 8,

pozycja 43. Zebrany w sprawie materiał dowodowy w ocenie Sądu Okręgowego dawał podstawę do ustalenia, iż okres tej pracy ubezpieczonego na stanowiskach lasowacza mieszanek wapna i piasku, oraz na stanowisku za i wytaczki

[**f**01:17:10.125]

był okresem pracy w szczególnych warunkach, którą ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Podkreślić należy, że świadectwo pracy wystawione ubezpieczonemu w d..., przez następcę prawnego Przedsiębiorstwa (...). S. A. w B. Zakład (...) w B., (...) w B. podpisane przez dyrektora zakładu i znajdujące się w oryginale w

[**ns** 01:18:01.473]

w aktach osobowych nadesłanych przez Archiwum (...) w W. (...) w M. w sposób potwierdza wprawdzie pracę ubezpieczonego na stanowisku lasowacza mieszanek wapna i piasku czy wapienno-piaskowych w powyższym okresie. Tym niemniej wskazuje punkt Zarządzenia Resortowego, którego nie ma w samym Zarządzeniu Resortowym. Zauważyć, bowiem należy, że nieobowiązującym już w aspekcie normatywnym, choć istotnym z punktu widzenia dowodowego w Zarządzeniu numer 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 roku w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy podległych Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach w załączniku do tego Zarządzenia w pozycji 5-ej punkt V w Budownictwie i Przemysle Materiałów Budowlanych pozycji 11-ej prace przy produkcji materiałów ogniotrwałych oraz wyrobów ceramicznych nie jest wymieniony w podpunktach od...

[**koniec** 01:19:45.000]

NYB766082_02

[**Przewodniczący** 01:19:45.105]

1-go do 7-go stanowisko lasowacz mieszanek wapienno-piaskowych, czy też za i wytaczka. Stanowisko za określane w dokumentach osobowych ubezpieczonego, jako za i wytaczka. Podkreślić należy, jednak, że decydujące o kwalifikacji danego rodzaju pracy, jako pracy w szczególnych warunkach są rzeczywiste udowodnione w toku procesu warunki zatrudnienia ubezpieczonego, a nie nazwa wskazanego w dokumentach stanowiska pracy zajmowanego przez pracownika. Wskazać bowiem należy, że zarówno zeznania świadków E. M. i K. Z., jak i dowody z dokumentów zebranych w aktach osobowych ubezpieczonego dotyczącego spornego okresu od 1 grudnia 1984 roku do 31 października 1998 roku wskazują, że ubezpieczony niewątpliwie pracował przy obsłudze urządzenia tak zwanego mieszadła, w którym mieszana była mieszanka piasku i wapna, to po pierwsze i mimo, że stanowisko to było nazywane lasowaczem mieszanek wapienno-piaskowych to niewątpliwie należy je kwalifikować według punktu 1-go pozycji 11-tej działu 5-go zarządzenia resortowego, jako stanowisko zestawiacza surowców i mieszanek, na którym pracowała także świadek Z., K. Z.. W dokumentach znajdujących się w aktach osobowych ubezpieczonego znajduje się na przykład zaświadczenie lekarskie, gdzie z 20 listopada 1984 roku, gdzie stwierdzono zdolność do wykonywania zatrudnienia przy produkcji bloczków wapienno-piaskowych, a inne dokumenty wskazują, że ubezpieczony niewątpliwie zajmował stanowisko lasowacza mieszanek, a także za i wytaczki. Praca za i wytaczki jest kwalifikowana w ocenie Sądu Okręgowego, jako praca w szczególnych warunkach według punktu 7-go, działu, pozycji 11-tej działu 5-go załącznika do zarządzenia resortowego, jako praca robotnika w przemyśle materiałów budowlanych wykonującego stale prace pomocnicze lub inne przy produkcji wyrobów ceramicznych lub materiałów ogniotrwałych. Do obowiązków pracowniczych ubezpieczonego należało na stanowisku za i wytaczki należało wprowadzanie do autoklawów, w których panowała wysoka temperatura wózków z surowym, z surowymi uformowanymi ceglami w celu ich wygrzania w autoklawie, a następnie wywóz tychże wózków po dokonaniem procesie technologicznym. Natomiast praca przy obsłudze mieszadła, w którym powstawała mieszanka piasku i wapna wyżej w drugim mieszadle powstawała mieszanka piasku, wapna i wody niewątpliwie było to stanowisko zestawiacza surowców i mieszanek. Podkreślić należy, że to, iż była to praca w szczególnych warunkach wynikało nie tylko z zeznań świadków i przesłuchania samego ubezpieczonego, którzy opisywali, że na tych stanowiskach pracy panowały trudne warunki pracy i szkodliwe, oddziaływały na nich szkodliwe czynniki dla zdrowia, takie jak zapylenie przy obsłudze mieszadeł, mieszan..., mieszadeł mieszanek, czy wy, bardzo wysoka temperatura na, przy wywozie i wwozie do autoklawów na wózkach uformowanych surowych cegieł, ale także dowody z dokumentów potwierdzały wykonywanie pracy w szczególnych warunkach. Wprawdzie w sposób niedoskonały, bo świadectwo pracy przedłożone w postępowaniu administracyjnym przez ubezpieczonego podawało, że pracował on w szczególnych warunkach wskazanych w wykazie A stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1985 roku

w dziale V-rzymskim w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych, pozycji 11-tej prace przy produkcji materiałów ogniotrwałych oraz ceramicznych, ale czyniło to nieprecyzyjnie, jeśli chodzi o wskazanie aktu, według którego zakwalifikowano tą pracę, w szczególności aktu resortowego. Tym nie mniej pracodawca potwierdził wykonywanie przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach w tym okresie. Należy także podkreślić, że praca ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) w B., a następnie w (...) spółce akcyjnej wynosiła aż 13 lat i 11 miesięcy, a okres brakujący ubezpieczonemu do piętn..., do wymaganych 15-stu lat pracy w szczególnych warunkach przy zaliczeniu przez organ rentowy w drugiej z zaskarżonych decyzji do pracy w szczególnych warunkach w przedsiębiorstwie gazowniczym dzi..., dziewięciu, okresu zatrudnienia ubezpieczonego 9-ciu lat 1-go miesiąca 11-stu dni wskazywał, że brakowało ubezpieczonemu niecałe 6 lat, 6 lat 10 miesięcy i 20 i 19 dni. Czyli z tego okresu zatrudnione..., zatrudnienia w (...) i u poprzednika prawnego spółki, tej spółki akcyjnej wystarczało, wystarczał powyższy okres w sytuacji, gdy okres faktyczny zatrudnienia wynosił prawie 14 lat. W ocenie Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy był na tyle jednoznaczny, iż dawał podstawy do zakwalifikowania okresu ubezsp..., pracy ubezpieczonego w (...) i w (...) Przedsiębiorstwie S.A. i w (...) Przedsiębiorstwie (...), jako okresu pracy w szczególnych warunkach. Dokonując subsumpcji ustalonego w sprawie stanu faktycznego pod właściwe przepisy prawa materialnego Sąd Okręgowy wskazuje, iż zgodnie z artykułem 184-ym ustępem 1-ym i 2-im Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w artykule 32-im, 33-im, 39-ym i 40-ym, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli po pierwsze, okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w artykule 27-ym i po drugie emerytura, o której mowa w ustępie 1-ym, jak stanowi ustęp 2-gi artykułu 184-go przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym za pośrednictwem zakładu na dochody Budżetu Państwa. W tym miejscu przypomnieć także należy, iż zgodnie z artykułem 32-im ustępem 2-im dla cyt..., powołanej ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1-ym za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charak..., za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psycho-fizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Obniżony wiek emerytalny, o którym mowa w artykule 27-ym to 60, to 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a okres wymagany okres składkowy i nieskładkowy 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Podwier..., potwierdzają to unormowania zamieszczone w paragrafie 3-im i 4-ym Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku. Zgodnie z paragrafem 2-im ustępem 1-ym i ustępem 2-im tego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w Rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ustępie 1-ym stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie paragrafu 1-go ustępu 2-go rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Nawet, jeśli w świadectwie pracy adnotacja o pracy w szczególnych warunkach ubezpieczonego nie była pełna i mogła budzić wątpliwości organu rentowego w postępowaniu administracyjnym, to przed Sądem na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego ubezpieczony może wszelkimi dowodami wykazywać, że rzeczywiście pracował on, że pracował on w szczególnych warunkach, co ubezpieczony C. D. uczynił w toku niniejszego procesu. W ocenie Sądu Okręgowego w wykazie A stanowiącym załącznik do tego rozporządzenia dziale V w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych w pozycji 11-tej są wskazane prace, które był również wskazane przez pracodawcę ubezpieczonego (...) S.A. w świadectwie pracy, prace przy produkcji materiałów ogniotrwałych oraz wyrobów ceramicznych i ubezpieczony taką pracę w szczególnych warunkach wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie zatrudnienia w tym przedsiębiorstwie, a zatem posiadał okres pracy w szczególnych warunkach w sumie z pracą w przedsiębiorstwie gazowniczym u poprzednika prawnego, znaczy w przedsiębiorstwie (...) w G., Zakładzie (...) w B. okres pracy w szczególnych warunkach znacznie przekraczający wymagane 15 lat. Dlatego na podstawie artykułu 477-go ze znakiem 14 paragraf 1 kodeksu postępowania cywilnego Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone decyzje i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od 1 dnia, w którym spełnił on wszystkie warunki

konieczne do nabycia prawa do emerytury, w szczególności wskazać należy, że (...) roku ukończył on 60 lat i w miesiącu tym złożył wniosek o przyznanie emerytury. W punkcie 2-im wyroku Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, albowiem, jak już zaznaczono we wcześniejszych motywach rozstrzygnięcia świadectwo pracy wystawione przez pracodawcę ubezpieczonemu (...)S.A. posiadało mankamenty formalne, a zatem istotne dla rozstrzygnięcia sporu okoliczności mogły być ustalone jedynie w postępowaniu sądowym na podstawie dowodów, które nie były, bądź nie mogły być przeprowadzone przed organem rentowym, bądź nie były organowi rentowemu znane. Taki, takie dowody, jak dokumenty z akt osobowych ubezpieczonego i szczegółowe obszernie zeznania świadków. Na tym wygłoszenie uzasadnienia zakończono.